

9. MIJN BROER IS EEN AAP

Vraagzin

Doel	de leerlingen kunnen de twee soorten vraagzin herkennen en toepassen; ze kunnen de kenmerken van beide soorten noemen.
Vaardigheden	schrijven - lezen - luisteren - (spreken) - (kijken)

Stap 1

Aanbodfase

1. De leerlingen vertellen wat ze weten over de dolfijn. Misschien kan een vrijwilliger een korte spreekoefening voorbereiden.
2. Luisteroefening: de leerlingen krijgen een tekst te horen over de geboorte van een dolfijn. Ze beantwoorden ja-nee vragen.

Alles OK met Skippy

Skippy, het babydolfijntje dat op 1 juli in het Brugse Dolfinarium werd geboren, maakt het goed. En dat is nieuws, want babydolfijntjes grootbrengen is een hele karwei. Dolfijnen zijn zoogdieren die erg veel op vissen lijken. Maar ze ademen door longen en hun baby's worden levend in het water geboren: eerst de staart en dan de kop. Indien het andersom gebeurde, zou het dier meteen verdrinken. Na de geboorte moet het dolfijntje zo snel mogelijk naar boven om lucht te happen. En dan is het afwachten of de moeder haar kind wel wil. Of ze voldoende melk geeft. En of de melk goed genoeg is. Het kleintje moet ook meteen met z'n ma mee zwemmen. Heel wat babydolfijntjes halen het niet en sterven kort na de geboorte. Maar met Skippy verliep alles goed. Hij groeit snel en speelt veel met mama Puck. Toch moet je nog vier jaar wachten om Skippy in het Brugse Dolfinarium zelf kunstjes te zien maken. "Geen kinderarbeid", zeggen ze daar. Ongeveer tegelijk met Skippy werd Jules geboren: een fris en monter zeeleeuwkje...

Zoekfase

3-6. Door de vragen zelf te onderzoeken, komen de leerlingen tot een typisch kenmerk ervan: het werkwoord staat vooraan. Laat de leerlingen zelf een naam zoeken voor dit soort vragen.

Samengevat

Stap 2

Aanbodfase

De leerlingen bekijken de titel en de foto. Laat hen raden wat de inhoud van het artikel is (voorspellend lezen).

1. De leerlingen lezen de tekst in stilte. Laten voorlezen is als werkvorm minder opportuun. Het dringt de klas een leesritme op: te snel voor de één, te traag voor de ander. De leerlingen stellen beurtelings een vraag en duiden iemand aan die de vraag moet beantwoorden. Die stelt op zijn beurt een vraag enz.

Zoekfase

2-4. De leerlingen stellen de verschillen vast tussen deze vragen en die van stap 1. Door - behalve bij de laatste vraag - het eerste woord te onderstrepen, merken ze dat dit vraagwoorden zijn. Laat hen een naam formuleren voor deze vragen.

Stap 3

Net als in stap 2 gaat het in deze stap om de vraagwoordvraag. Een vrij alternatief dus, al doet deze stap meer een beroep op het logisch denken van de leerlingen (en hun gevoel voor humor). Begin - als u daar zin in heeft - met een grap in de vorm van een raadsel, b.v. *Het is groen en het kleeft tegen de muur. Wat is het?* (Kermit de sticker). *Het is wit, vierkant en vliegt over en weer. Wat is het?* (Een pingpongblokje) *Hoe noemt men een vogel met een telefoon?* (Een proxi-mus)... Of nog beter, laat de leerlingen er zelf één vertellen.

1. In de vorm van groepswerk of per twee vervolledigen de leerlingen de tekst.

Zoekfase

2. In de klassikale nabespreking kunt u ook nog vragen stellen als: *Welk soort vragen werden er gesteld? Met welk woord begint elke vraag in de tekst?* U kunt de leerlingen de vraagwoorden laten onderstrepen.

Samengevat

Lesonderwerp

Nu vullen de leerlingen in de voorziene ruimte het lesonderwerp in.

Oefening